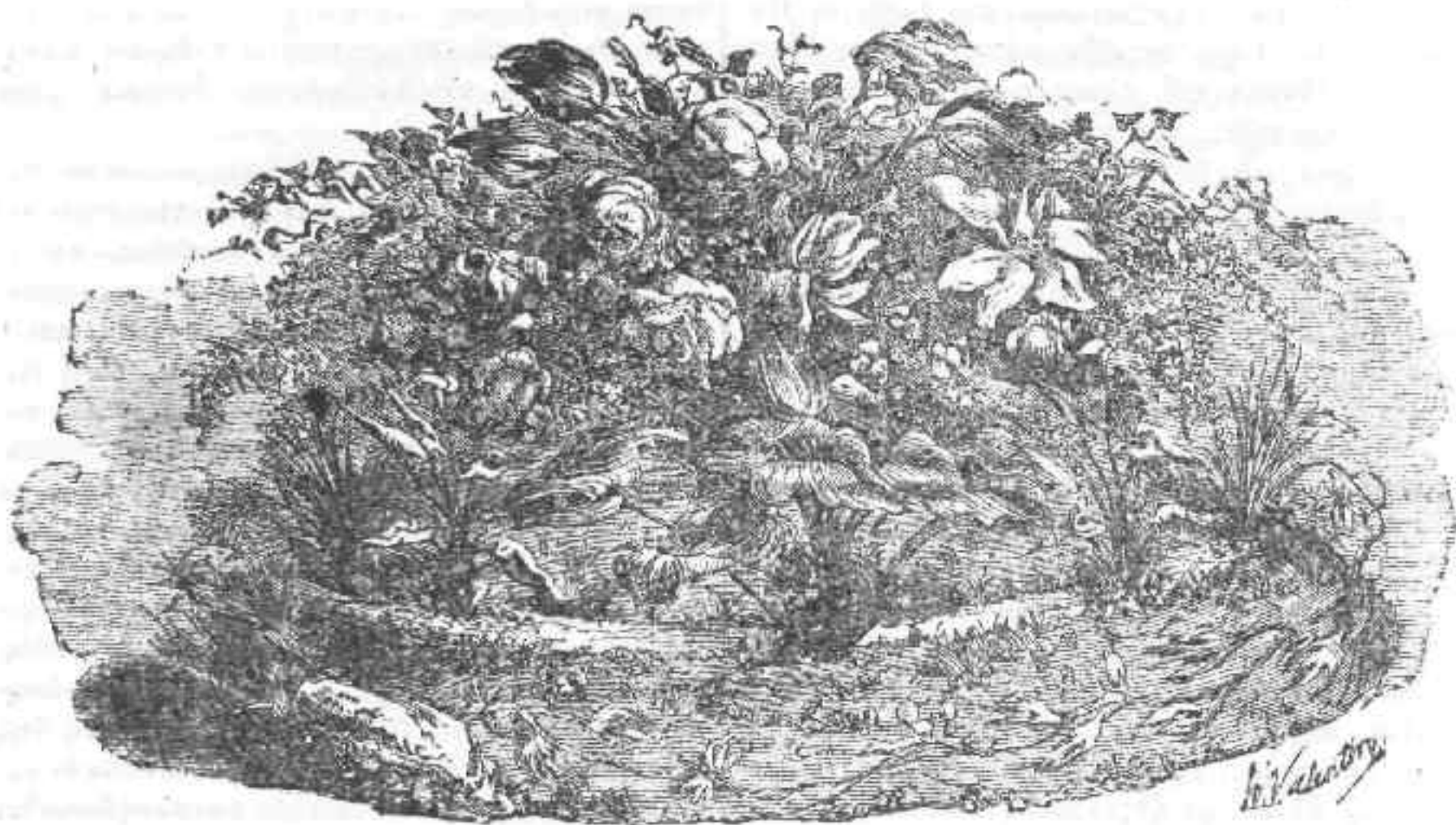

*Ανθη.

*Έχει διὰ μικραῖς μεγάλαις,
δι' ἄλλαις τρεῖς φοραῖς, καὶ δι' ἄλλαις
εἶναι περιττόν.

—οοο—

Κληματαῖδα ποία θέλει;
Αὐτὴ πίστιν παραγγέλλει
"Οἱοὶ τὴν πωλοῦν.
Πῶς; δὲν τὴν ζητεῖ κάμμιά σας;
Τὴν χαρίζω.—Χάρισμά σας,
λέγουν καὶ γελοῦν.

(Ἐκ τῶν τοῦ Ἀ. Ῥ. Ραγκαστ.)

ΕΥΓΕΝΙΟΣ Ο ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

—οοο—

Εἰς παραφθαρμένον χειρόγραφον, περὶ οὗ ἐξηγου-
μεθα κατ' ἑκτασιν εἰς τὴν βιογραφίαν τοῦ Ἁγίου
Λιτωᾶς καὶ Ἀγράφων Κυρίου Νεκταρίου, εὕρισκον-
ται καὶ τὰ δύο ἐπόμενα ἀντίγραφα ἐπιστολῶν τοῦ
ἀειμνήστου Εὐγενίου Βουλγάρου (ἀνεκδότων καθ'
ὅσων γνωρίζω). Ἐς παράρτημα λοιπὸν τῆς βιογρα-
φίας τοῦ σοφωτάτου αὐτοῦ ἀνδρός, ἦν καὶ ὁ Βεν-
δότης, καὶ ὁ Κούμας, καὶ ὁ Α. Βρετὸς, καὶ ἄλ-
λοι, ἐν ἐκτάσει κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον συντά-
ξαν, ἀντέγραψα αὐτὰς εἰς δημοσίευσιν ὡς λόγου
ἀξίας, διότι ἔχουσι τὸ ἐνδιαφέρον καὶ περιστρέφον-
ται εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν ὁ περικλεῆς ἐκεῖνος εὐε-
ργέτης, καὶ ἀτρόμητος ἀναμωφωτής τῆς ἑλληνικῆς
παιδείας, ὑπέστη τοῦ φθόγου καὶ τῆς μαχθρίας

πολλὰς καὶ σκληρὰς προσβολὰς, καὶ δεινὰ παθή-
ματα, ἅτινα συνήθως οἱ τοιοῦτοι ἀναμωφῶνται καὶ
ἐνάρετοι ἄνδρες ὑφίστανται. Συνοδεύω δὲ ταῦτα
καὶ διὰ τινων σημειώσεων μου, σαφηνίζουσιν ἐν
μέρει τὰ ἐν αὐταῖς διαλαμπνόμενα.

Α'. « Τὴν Ἰμετέραν Πανιερότητα (1) μετὰ δου-
λικῆς ὑποκλίσεως ταπεινῶς προσκυνῶν, τὴν πανί-
ερυν αὐτῆς δεξιὰν πανευλαβῶς ἀσπάζομαι.

» Τὸ προσκυνητὸν γράμμα τῆς Υ. Π. ἐν Θεσσαλο-
νίκῃ ἤδη εὕρισκόμενος ἐδεξάμην, ἐν ᾧ εἶδον καὶ τὴν
ὑπὲρ τοῦ Σχολείου, διὰ τὰ συμβάντα ἐν αὐτῷ, σα-
λευομένην θλίψιν, ἣν εἰκότως δοκιμάζει ἡ μεγάλη
καὶ φιλόκαλος αὐτῆς ψυχὴ, καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν και-
ρὸν, καὶ τὴν καλοκαγαθίαν καὶ δεσποτικὴν εὐνοίαν
καθ' ἣν ὑπόσχεται εἰς ἡμῶν ταπεινὸν αὐτῆς δούλον
ἐμὲ, ἐτοίμην τε καὶ πρόθυμον τὴν προστασίαν,
μᾶλλον δὲ οὐχὶ εἰς ἐμὲ, ἀλλ' εἰς αὐτὸ τὸ δίκαιον,
τὸ ὁποῖον δὲν ὑποφέρει νὰ ἐπηρεάζεται καὶ νὰ πά-
σχη. Ἀποκρισὶν οὖν εἰς ἐκεῖνο, μὴ τυχόν μέσον
ἕως τοῦ νῦν, δὲν ἔγραψα, συλλογιζόμενος ἄλλως,
ὅτι τὰ δύο γράμματά μου ἃ προλαβὼν ἀπέστειλα
τῇ Ἰμετέρᾳ Πανιερότιτι, ἦσαν ἱκανὰ εἰς δῆλωσιν
τῶν κατ' ἐμέ· ἀλλ' ὁ θεοφιλέστατος καὶ λογιώτα-
τος Ἅγιος Λιτωᾶς καὶ Ἀγράφων, ἀνὴρ, ὃς πάν-
τοτε φέρει εἰς τὸ στόμα τὸ ὄνομα (2), καθὼς

(1) Ἡ ἐπιστολὴ διευθύνετο πρὸς τὸν τότε ἅγιον Νικομηθεῖας
Κύριον Γαβριήλ, ὁποῦ διαπρέψαντα μεταξὺ τῶν συγχρόνων
συνεδικῶν τοῦ ὁρθοδόξου κλήρου ἐπὶ παιδείᾳ, φιλογενεῖᾳ κα-
ταστάσει, ὅστις ἐκτιμήσας τὴν ἀξίαν τοῦ ἀνδρός, ἀνεδέχθη τὴν
ὑπὲρ αὐτοῦ συνηγορίαν καὶ προστασίαν, καὶ ἀκολούθως οὐκ
ὀλίγον συνέτρεψεν, ἵνα προσκληθῇ ὁ δοῦλος Εὐγένιος εἰς
Κωνσταντινούπολιν, ἐπὶ τῇ καταλαβεῖν τὴν ἐν τῇ τοῦ γένους
σχολῇ ἔδραν τῶν ἐπιστημῶν.

(2) Νέκταρ δηλ. Βασίλ. Νεκταρίου ἐκκαλεῖτο ὁ περὶ οὗ ὁ

εἰς τὴν καρδίαν τὸ ὑποκείμενον τῆς ἡμετέρας Πανιερότητος, τυχὼν ἐνταῦθα κατὰ πάροδον, ἐδωκά μοι κατ' ἔρρεσιν τὴν εὐκαιρίαν νὰ σημειώσω καὶ τοῦτο τὸ εὐτελές, ἅμα μὲν, κατὰ τὸ ἐμοὶ ὀρεϊλόμενον προσκυνῶν αὐτήν, ἅμα δὲ καὶ παρακαλῶν νὰ ἐνεργήσῃ ὅσον δύναται (δύναται δὲ εὖ οἶδα εἶπερ τις ἄλλος), διὰ νὰ λάβω τὸ πρᾶγμα μου ἀπὸ τοῦ ὅρος, τὸ ὁποῖον χειροδίκαι τινος γενόμενοι οἱ ἐκεῖ (3) σὺν οὐδενὶ λόγῳ κατακροχταῖσιν. Ἰσως ἄγχι τῆς παρούσης ὥρας, καθ' ἣν τὸ παρὸν σημειῶ, ἢ κατ' ἐμοῦ ὑπόθεσις ἐλατὸς τέλος, καὶ τοῦ λοιποῦ αἱ παρ' ἐμοῦ ἀπολογίαι εἶναι περισσαί. Πλὴν ἰδοὺ στέλλω εἰς χεῖρας τῆς Ὑ. Π. τὸ ἴσον τοῦ περιμαχῆτου ἐκείνου γράμματος τῶν μαθητῶν (4), περὶ οὗ ἐκινήθη ἡ τοιαύτη κατ' ἐμοῦ στάσις. Ἡ ἀκριβὴς καὶ μεγάλη σύνεσις αὐτῆς ἐκ τούτου θέλει καταλάβει καὶ θέλει κάμει καὶ ἄλλους νὰ καταλάβωσιν, ὅτι οἱ μαθηταὶ μου ὅταν κρίνωσιν ἅφ' ἐαυτῶν ἀπαραδιόστως μὲ ἐπαινοῦσιν, ὅταν δὲ γράψωσιν ἀναφοράς, κινούμενοι καὶ καταδυναστεύμενοι παρ' ἄλλων, μὲ ψέγουσιν (5). Οἱ αὐτοὶ κατήγοροί μου ἐν τῇ ἀναφορᾷ, ἐν τούτῳ τῷ γράμματι φαίνονται ἐμοὶ λαμπροὶ τε καὶ περιττοὶ ἐπαινέται. Ταῦτα προσκυνητῶς, τὰ δὲ ἔτη τῆς Ὑ. Π. εἴησαν παναίσιμα μετὰ μακροβιότητος, εἰς πολλῶν, καὶ ἐμοῦ ἐξαιρέτως, προστασίαν καὶ κούχημα.

» Τῆς θεοπροβλήτου Πανιερότητος
ὕποκλινέστατος δούλος

» ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΣ.

ρ Ἐκ Θεσσαλονίκης

ιδ' Μαρτίου αψιθ. » (6)

Β'. α Τῷ Παναγιωτάτῳ, θειοτάτῳ καὶ σοφωτάτῳ

λόγος ἀρχιερεῖς, ὅστις ἤδη διὰ Θεσσαλονίκης μετέβαινον εἰς τὴν βασιλεῦσαν, αἰεὶ τῆς ἐκκλησίας, ὡς ἐν τῇ βιογραφίᾳ αὐτοῦ διαληφθήσεται.

(3) Αἰνίττεται τὸν πρῶτον Κωνσταντινουπόλεως Κυρ. Κυρίλλον, ὅστις προσήνεχθη φωταεστικῶς καὶ εὐσεβεστάτα κατὰ τοῦ φιλοσόφου καὶ πολυμαθεστάτου ἀνδρός, (ἴδε τὴν βιογραφίαν αὐτοῦ παρὰ τοῦ Κυρίου Γ. Αἰνιάνου, σελ. 54—54.)

(4) Ὁ Εὐγένιος ἀναφέρει εἰς τὴν πρὸς τὸν μνησθέντα Κ. Κυρίλλον ἀπολογητικὴν τὴν ἐπιστολήν, τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος γράμμα τῶν μαθητῶν του, καὶ τοὺς λόγους δι' οὓς κατέστη περιμάχητος (αὐτόθι σελ. 38.)

(5) Ὁ προμνησθεὶς Π. Κωνσταντινουπόλεως, ὅπως ὑποδεικνύει τις αὐθιγείας καὶ τὴν κατὰ τοῦ Εὐγενίου καταφοράν, μετὰ τὴν ὑποχώρησιν τούτου κατηνέγκασε τοῖς μαθηταῖς ἑνα ὑπογράψωσιν ἀναφορὰς πρὸς τὴν ἐκκλησίαν, κατηγουράσας καὶ συκοφαντούσας τὸν διδασκαλόν, ὡς προσεθήμενόν τῇ διαφθορᾷ καὶ ἀσέβειαν τῶν μαθητῶν. (αὐτόθι σελ. 38.)

(6) Ἐκ τῆς χρονολογίας τῶν δύο τούτων ὑπομνημάτων ἐξάγεται, ὅτι ὁ Εὐγένιος ἐγκατέλιπε τὴν σχολὴν κατὰ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1759, καὶ ἐκ τῆς βεβαιώσεως αὐτοῦ, (τῆς ἐν τῷ προλόγῳ τῆς λογικῆς του) γνωρίζοντες, ὅτι ἐδίδασκε πενταετίαν ὅλην καὶ πρὸς, ἐξάγομεν βεβαιῶς ὅτι ἡ Ἀθωνίς σχολὴ ἤρξατο κατὰ τὰ τέλη τοῦ 1753 ἔτους. Ἐκ τοῦ πρώτου δὲ ἔτιος τῆς συστάσεως τῆς σχολῆς, παρατηροῦμεν ἐξ ἐπιστολῆς τοῦ φοιτητοῦ αὐτοῦ, Σεργίου τοῦ Μακραιοῦ, ἀπευθυνόμενης πρὸς τὸν προμνησθέντα Νεκτάριον, ὅτι συνέβησαν

πρῶτον οἰκουμένικῳ Πατριάρχῃ, ἡμετέρῳ δὲ σεβασμιωτάτῳ πατρὶ καὶ φιλοστόργῳ κηδεμόνῃ, Κυρίῳ Κυρ. Κυρίλλῳ, τὴν δουλικὴν καὶ ἐδωριαίαν μετὰ δακρύων προσκύνειν.

» Τοῦ μὲν πάντως καὶ αὐθαδαίως ἀνάμεστον παρυσιαζέσθαι τῇ ἡμετέρῃ Παναγιότητι τὴν εὐτέλειαν ἄλλὰ γὰρ πείθει καὶ ἄλονται; θαρρόναι, καὶ τι τολμήσῃ τῆς ἡμετέρας εὐτεχνίας νεανικώτερον, τοῦτο μὲν ἡ χριστομιμητος αὐτῆς πραότης καὶ ἡ πρὸς ἡμᾶς πατρικὴ στοργή, τοῦτο δὲ, φλόξ τις, καὶ αὐτὰ ἡμῶν τὰ σπλάγγνα καταβόσκουσα, καὶ τοὺς μυελοὺς τῶν ὀστέων ἐξαφανίσαι ἐπαπειλοῦσα, ὅσα ἡμῖν μετὰ τασούτων καὶ τηλικούτων πόνων τε καὶ ἰδρώτων ἐπωκοδόμηται ἀνκτρέφουσα, καὶ ἐλεεινὰ ἐρείπει, μηδενὸς ἄλλου ἀναδμήσασθαι ἔξοντος, ἐπαφίεισα, ἡ τοῦ καθηγεμόνος ἡμῶν καὶ φιλοστόργου πατρὸς ἐντεῦθεν μελετωμένη ὅσον οὕτω ἀποδημία, τὸ καὶ μέχρι αὐτοῦ ἀκούσματος ἀπαῖν ἡμῖν ἀφόρητον. Τί γὰρ τοῦτο δεινότερον, ὅτε, ὡς σκηνὴ ἐν ἀμπελῶνι καὶ ὡς ὀπωροφυλάκιον ἐν συκυηλάτῳ τὰ γραφικὰ ἐκεῖνο καταλειφθήσεσθαι μέλλομεν; Πῶς γοῦν μὴ τὰ καίρια πεισόμεθα, τοιούτου ἀπορφανισθέντες πατρὸς καὶ καθηγεμόνος, ἀρετῇ τε βίᾳ καὶ λόγων τελειότητι εἶπερ τις ἄλλος, ἐκτρέφαντες καὶ ὅσον οὕτω τελείους ἄνδρας ἀναδείξαντες; Εἰς κενὸν ἄρα ὦ Παναγιώτατε δέσποτα! ὁ τοσοῦτος καὶ τοιαύτος ὑπὲρ τοῦ Σχολείου, ὃν ἀνέλαθεν, ἐκ τοσοῦτου, ζήλος καὶ ἐπιμέλεια ἡ Ὑ. Παναγιότης; ὁ τοσοῦτος ὃν κατέβαλε πόνος, ἡ τοσαύτη δαπάνη, ἡ ἐλπίς τῆς τῶν καρπῶν αὐτοῦ ἀπολαύσεως; Φροῦδοι τέλους πάντων οἱ τοσοῦτοι παρ' ἡμῶν χυθέντες ἰδρώτες, ἀέρας δραξαμένων ψιλοῦ, ἀντὶ τοῦ σπουδαζομένου θηράματος! Καὶ δὴ τοιαύτη καταπλαγέντες ὀδύνη καὶ τοσαύτη ἀθυμία κτενεχθέντες, καὶ οἶον ἀπογνώσει κατασχεθέντες παντελεῖ, παῦ ἂν προσφύγοιμεν τὸ ἡμέτερον ἔλκος ἀποκαλύψαντες, εἰμὴ τοῖς παιωνίοις φαρμάκοις τῆς ἡμετέρας πατρικῆς Παναγιότητος; Ποῦ ἂν προσορμισθῶμεν δεινῶς χειμαζόμενοι εἰμὴ τῷ ἀκυμάντῳ λιμένι τῆς πατρικῆς αὐτῆς φιλοστορ-

πληθὺς φοιτητῶν. Ἰδοὺ δὲ ἡ περὶ τούτου τοῦ ἀντικειμένου περιγραφὴ τῆς ἐπιστολῆς, ἥτις καταχωρήσεται εἰς τὴν βιογραφίαν τοῦ ρηθέντος Σεργίου. . . . » Πολλὰ γὰρ ἐνταῦθα « καρποῦμαι τὴν ἐπίδοσιν Μεταφυσικῆς ἀκροάμενος τοῦ θαυμασιωτάτου συστήματος τοῦ σοφωτάτου μου καθηγεμόνος Κ. Εὐγενίου. Τὰ τῆς σχολῆς δαὶ ἐπὶ τα πρόσω χωρεῖ, πανταχόθεν συρρέουσιν τῶν μαθητῶν. Εἰσὶ δὲ ἐπέκεινα τοῦ τριῶς δεκάκις πεντάκις (150) ἀριθμοῦ. Ὁ τῶν φιλοσόφων θίασος πληροῦται ἀνδράσι, μέγα ἐπὶ σοφίᾳ ἐπιδιδούσιν, ὥστε εἰκοσιτέσσαρες, εἰ δὲ λοιποὶ τοῦ Καλλιμάχου στρατιῶται. . . . » Παρατηρητέον δὲ ὅτι μετὰ τῶν 35 μαθητῶν, οὔτινες ὑπεγράψαν τὴν ἐκτέθειν ὑπὲρ τοῦ Εὐγενίου ὡς φοιτηταὶ τῆς φιλοσοφίας, οὐδεὶς Ἰωαννίτης φαίνεται οὔτε κληρικὸς, οὔτε λαϊκός. Πόθεν δὲ τούτο; Ἰσως δίδει ἐν Ἰωαννίνοις ἡρόντο ἑλλειπῶς μὲν, ἀλλ' ἀναπαντικώτερον τῆς ὑψηλοτέρας παιδείας τὰ νόματα, ἢ διότι οἱ τότε σχολαρχοῦντες ἐκεῖσε ἐκ τῆς πρὸ τὸν Εὐγένιον ἀντιζήλιας καὶ φθόνου, ἀπέτρεπον τοὺς μαθητῶντας, διασπείραντες κατ' αὐτοῦ καὶ ἐκτοξεύοντες, ὥς τὸ πᾶθος τῆς ἐγότητος ἐμποεῖ εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων.

γίας; — Επιδραττόμεθα τοίνυν τῶν παναγίων αὐτῆς κρασπέδων, καὶ γονοῦμενοι, τὰς παναγίας χαίρας καὶ πόδας κατασπαζόμεθα, τοῦ παναγίου αὐτῆς τραχήλου ἐξαρτώμεθα δεόμενοι καὶ ἐκλιπρόντες, ὅπως καὶ ἂν εἶδε τρόπον ἢ μεγαλεπίβολος καὶ θεοδώρητος φρόνησις, πείσασα στερρῆς μεῖναι ἐν ᾗ ἐκλήθη παρὰ Θεοῦ ὁ καθηγεμὼν καὶ πατήρ, διαπαντός ἀσάλευτος, ὁ ἡμέτερος, χρυσάμενη πρὸς αὐτὸν εἴτε ταῖς παναγίαις αὐταῖς εὐχαῖς καὶ εὐλογίαις, εἴτε καὶ ἀραις, δεῖσαν, αὐταῖς, αἷς οὐδεὶς ἂν μὴ πεισθῇται τολμήσει. — Ναι, παναγιώτατε δέσποτα! κάμφθητι πρὸς τὴν μετὰ θαυμάτων ἡμῶν ἱεσίαν, καὶ μὴ παρίδης ἐγκυλινδουμένους ἡμᾶς πρὸ τῶν παναγίων αὐτῆς ποδῶν, καὶ αἰτοῦντας ὁ χαρίσασθαι ἔχει ἀναντιρρήτως, χρυσάμενη μόνω τὸ βούλεσθαι. Πεισθήσεται γάρ, πεπείσμεθα, ὁ καθηγεμὼν τῇ Ὑμ. Παναγιότητι, τόγε νῦν ἔχον, πρόσωπον πρὸς πρόσωπον διαλεγόμενῃ, πολλῶ μᾶλλον ἢ, ὅτι ἀπόντα ἰωαννίθηθεν (7) μετεκαλέσαντο εἰς τὴν βετιλεύουσαν. Καὶ ταῦτα μὲν εἰς παράκλησιν καὶ ἱεσίαν, Παναγιώτατε δέσποτα! αἱ δὲ θεοπειθεῖς εὐχαὶ καὶ εὐλογίαι τῆς Ὑμ. Παναγιότητος εἰήσαν μεθ' ἡμῶν διὰ βίου (*).

» ἀνθ'. Ἰανουαρίου 8.

Χρυσάνθος ἱερομόναχος	ἐξ Ἀγίας Μαύρας.
Ἰερεμίας	» Κρής.
Ανανίας	» Ἄνδριος.
Γαβριήλ ἱεροδιάκονος	Ἰθακήσιος.
Διονύσιος	» Σάμιος.
Μακάριος	» ὁ ἐκ Καστελορρίζου.
Κυριακὸς Μοναχὸς	Σέρβος.
Πάσιος	» ἐκ Μουντανίας.
Θεόδουλος	»
Χριστόδουλος	ὁ ἐξ Ἄρτης.
Κωνσταντῖνος Βραχωρίτης.	
Ἰωάννης ὁ Ζακύνθιος.	
Βασίλειος ὁ ἐκ Ραψάνης.	
Βενέδικτος ἱερομόναχος	Πελοποννήσιος.
Ἰγνατίος ἱεροδιάκονος	Ἐπιδάυριος.
Κωνσταντῖνος	» ἐκ Δεμινίκου.
Ταράσιος	» ὁ ἐξ Ἀγ. Μαύρας.
Κωνσταντῖνος Πελοποννήσιος.	
Γεώργιος ὁ ἐξ Ἀγράφων.	
Παλαιολόγος ὁ ἐκ τῆς Ἀγ. Σιών.	
Σέργιος ὁ ἐξ Ἀγράφων.	

(7) Διὰ τὴν ἀναφορὰν ἐκτίθησαν, ὅτι ἐξ Ἰωαννίνων προσεκληθὼν ὁ Εὐγένιος εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ εὐχὴ ἐκ τῆς Κοζάνης, ὡς ὁ Κούμας, Γ. Αἰνιὰν καὶ ἄλλοι ἀναφέρουσι. Τοῦτο γενεῶς διαταγόντινα περὶ τῆς εἰς Κοζάνην ἀποκαταστάσεως τοῦ φιλοσόφου. — Ἐάν δὲ ἐξ ἀγνοίας τῶν συνταξάντων καὶ ὑπογραψάντων τὴν ἀναφορὰν, ἐγένετο τοιαύτη παραδρομή, ὅτε διαβεβαιούται καθ' ὁλοκληρίαν τὸ παρὰ τοῦ Κ. Αἰνιάνος (σελ. 38) ἀναφερόμενον, ὅτι τὴν ἀναφορὰν ταύτην ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Εὐγενίου συντάξαν οἱ τῆς φιλοσοφίας μαθηταί.

(*) ΣΒΜ. ΠΑΝ. Τῆς ἀνωτέρω ἐπιστολῆς τὸ πλεονακτὸς ἐσφαλμένον κατάδηλον ὁρμησιασμένον ὅμως αὐτὴν ὅπως ἐστάλη ἡμῖν.

Ἠλίας Ἐπιδάυριος.

Γεώργιος ὁ Ζαγοραῖος.

Γεώργιος Κρής.

Πάσιος ἱεροδιάκονος ὁ ἀνεψ. τοῦ Ἀγ. Μιτυλ.

Διονύσιος ἱεροδιάκονος Ἄνδριος.

Νικόδημος

Μιχαὴλ ἀπὸ Μολδαβίας.

Ὁ ἐκ τῆς τῶν Ξηρομ. Εὐστάθιος.

Θωμᾶς ὁ ἐκ Καστορίας.

Εὐγένιος Πελοποννήσιος.

Κωνσταντῖνος ὁ ἐκ Μοσχόπολεως.

Ἰάκωβος ἱεροδιάκονος Ἀγριώτης.

Βασίλειος μοναχὸς ὁ Ἰθακήσιος.

ROBERTOS EMMET.

(Συνέχ. "Ἰδε φυλλάδ. 235 — 249.)

—ooo—

Ἡμέρας τινὰς πρὸ τῆς δίκης ὁ διευθυντὴς τῆς φυλακῆς περιπολῶν, εἰσῆλθεν ἀποτόμως εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Ἐμμετ, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ὅλως σύννου καὶ ἡθος ἔχοντα πάντα ξένον, ἐζήτησε συγγνώμην διὰ τὴν ὀχληρὰν ἐμφάνισίν του. Ἐπὶ τῆς μικρᾶς τραπέζης ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐγεύετο, ὑπῆρχε βόστρυχος ἡμίπλεκτος εἰς μικρὰν καρφίδα προσηρητημένος. «Βλέπετε, εἶπεν ὁ Ροβέρτος, πόσον ἀθῶως καταναλίσκω τὸν καιρὸν μου! τὰ μαλλία ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς ὑποκαίμενον φίλτατον, καὶ καταγίνονται νὰ τὰ πλέξω ὅπως τὰ φέρω ἐπάνω μου τὴν ἡμέραν τῆς ἀποκεφαλίσσεώς μου » (1). Τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου αὐτοῦ, εὗρον ἐπὶ τῆς τραπέζης ἰδιόχειρον αὐτοῦ σχεδιασµα θαυμασίου ἐργασίας, ὅπερ ἀπεικόνιζεν ἀκριβεστάτα τὴν ἰδίαν αὐτοῦ μορφήν ἢ κεφαλὴν ἢ το κεχωρισμένην τοῦ σώματος, ἐξηπλωμένον ἐκεῖ πλησίον, παρὰ τὴν λαίμητόμον, τὸν πῖλεκτον καὶ τὰ λοιπὰ ἐργαλεῖα τὰ χρησιμεύοντα εἰς καρτομίαν τῶν ἐπὶ ἐσχάτῃ προδοσίᾳ κατηγορουμένων.

Λιθοῦνται ὅτι ἡμέρας τινὰς πρὸ τῆς δίκης, ἡ νέα Κύρραν κατῴρθη νὰ ἐπανίδῃ τὸ τελευταῖον ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἤγάπα. Ὁ Ροβέρτος ἵστατο ὀρθίως, τὴν κεφαλὴν ἔχων ἐστηριγμένην εἰς τὸ παράθυρον τῆς φυλακῆς, καὶ εἰς θλιβεροὺς διαλογισμοὺς βεβυθισμένος, ὅτε στραφεὶς εἶδε τὴν νέαν ἀκίνητον ἐπὶ τοῦ κατωφλίου (2). Οὐδόλως δὲ ἐξεπλάγη ἰδὼν αὐτήν ἄλλὰ προχωρήσας τὴν ἐνηγκαλίσθη

(1) Τὰ ἐνδύματα τὰ ὁποῖα ὁ Ροβέρτος ἐφόρει τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου του παρέλαβεν εἰς τὸν φίλτον του. «Ἄλλ' ἐπειδὴ ἀποθήσκων δὲν ἐφρόντισεν, ὡς φαίνεται, περὶ αὐτῶν, ὅλγῃς ἐτα μετὰ ταῦτα, ἐπεδείχθη εἰς τινὰ δεινότητα πρὸς τοὺς περιέργους τὸ ἱμάτιον, ἐν ᾧ ἐπαίνετο εἶναι ὁ βόστρυχος τῆς μαύρης κόμης τῆς νέας Κύρραν.

(2) Ταῦτα διηγῆται ὁ δευτεροῦς, ὅστις εἶχεν εὐκολύναι τὴν συνεντεύξιν.